

Groupe Espérantiste Périgourdin (GEP)

Cours d'espéranto, conférences, expositions...

17 lotissement de l'aérodrome 24330 BASSILLAC Tél. : 05 53 54 49 71

<http://esperanto-gep.asso.fr>

esperantoperigord@yahoo.fr

Présidents d'honneur : Jacques GREGOIRE et Jacques RAVARY.

Président : Ange MATEO, 24330 Bassillac

06 88 74 94 78 angemateo@yahoo.fr

Vice-président : Maurice JUY, Les Campagnolles, 24370 Calviac en Périgord.

05 53 59 60 27 monique.juy@wanadoo.fr

Vice-président : Claude LABETAA, 17, lotissement de l'aérodrome, 24330 Bassillac.

05 53 54 49 71 labetaa.claude@wanadoo.fr

Secrétaire : Martine DEMOUY, 114 bis, rue des Remparts, 24000 Périgueux.

05 53 09 69 82 martine.demouy@wanadoo.fr

Secrétaire adjointe : Michèle DELPEY, 31, rue Antoine Gadaud, 24000 Périgueux.

05 53 09 30 88 lmdepelpey@gmail.com

Trésorier : Max DEMOUY, 114 bis, rue des Remparts, 24000 Périgueux.

05 53 09 69 82 max.demouy@wanadoo.fr

Trésorière adjointe : Anne-Marie GALESNE, 96, rue Gambetta, 24000 Périgueux

05 53 53 94 13 anne-marie.galesne@orange.fr

Déléguée auprès des jeunes : Alexia AUGRAS, 121, boulevard du Petit Change, 24000

Périgueux 06 89 15 89 24 alexia.augras@orange.fr

Relais locaux (des espérantistes près de chez vous) :

Bergeracois : Luc BAHIN, Le Pouyoulou, 24140 Beauregard et Bassac.

05 53 80 09 38 luc.bahin@free.fr

Mussidanais : Richard RIO, 25 rue Arzens, 24400 Mussidan.

05 53 82 69 71 r.rio@laposte.net

Périgueux et agglomération : Claude LABETAA (vice-président, coordonnées ci-dessus).

Saint Cyprien : Odette JARDIN, lieu-dit Escavailles, 24220 SAINT CYPRIEN

05 53 29 32 75 odet.jardin@orange.fr

Sarladais : Maurice JUY (vice-président, coordonnées ci-dessus).

Informilo / Bulletin d'information

Rédaction collégiale. Mise en page Claude Labetaa. Envoyez vos documents, si possible en format numérique à labetaa.claude@wanadoo.fr, avant le :

1er février pour le n° du printemps

1er mai pour le n° de l'été

1er août pour le n° de l'automne

1er novembre pour le n° de l'hiver.

Cotisations 2016 (de sept 2015 à août 2016)

Sauf erreur de notre part, vous êtes dans la situation suivante : ☐ service gratuit

☐ adh 2015 ☐ sout 2015 ☐ adh 2016 ☐ sout 2016 ☐ veuillez régler :

Attention ! Nous proposons maintenant une adhésion commune Espéranto-France - Groupe Espérantiste Périgourdin ouvrant droit à déduction fiscale. Bulletin et précisions sur demande aux adresses ci-dessus ou auprès de nos animateurs.

ESPERANTO

Périgord

INFORMILO n-ro 104

Somero 2016

Le bulletin d'information du Groupe Espérantiste Périgourdin,
trimestriel en français et en espéranto.

Abdurrahman Junusov, du Daghestan, en visite à Lascaux : ici devant la plaque à la mémoire des quatre inventeurs (voir page 3)

- Jeu-concours "Junaj esperantistoj" pages 3 et 4
- "Mistera taglibro", nouvelle en espéranto d'Ange Mateo ... page 5
- Un été studieux à Nitra et Nyíregyháza page 8
- Jeux de mots, en attendant la rentrée pages 9 et 10

kaj tiel plu...

Notre assemblée générale

Sa date, le 25 juin, coïncidait avec le court séjour d'Abduraĥman Junusov. L'après-midi a donc été consacrée à ce dernier. Merci au maire de Bassillac, Michel Beylot, venu saluer les participants ainsi que notre ami du Daghestan.

Le Conseil d'administration actuel a été reconduit dans son ensemble lors du vote de fin de matinée (composition en dernière page).

C'est la rentrée !

Les cours d'espéranto reprennent. Par exemple à Trélissac, c'est le vendredi 16 septembre. C'est le moment de vous réinscrire ou de rejoindre notre groupe en contactant notre secrétariat ou nos relais locaux (coordonnées en dernière page). Nous rappelons qu'un essai de quelques semaines est totalement gratuit. Par la suite, une adhésion est demandée.

Si vous êtes imposable, 40 euros pour adhérer simultanément au Groupe Espérantiste Périgourdin et à Espéranto-France et pour recevoir notre bulletin ; une réduction fiscale est alors possible. 25 euros pour l'ensemble si vous n'êtes pas imposable. Un simple soutien (sans adhésion) de 10 euros permet de recevoir les 4 numéros du bulletin pendant un an.

Nouvelles diplômées

Félicitations à nos amies Anne-Marie et Dinah qui, en participant début juin à Limoges à la session mondiale d'examens d'espéranto, ont brillamment réussi l'écrit et l'oral du niveau B1 pour la première et du niveau C1 pour la seconde. Rappelons que ces niveaux sont décrits dans le Cadre Européen de Référence pour les langues.

Si vous voulez les imiter, n'oubliez pas de consulter la page 11, où l'on vous invite aux prochains stages organisés notamment à Kvinpetalo (Bouresse) et au château de Grésillon.

Hommage à Patrick Pougnet

Nous venons d'apprendre avec une grande tristesse le décès de Patrick Pougnet. Il était notre interlocuteur à la municipalité de Trélissac, qui nous attribue depuis des années des salles du foyer socio-culturel pour nos cours du vendredi. Il accédait toujours à nos demandes avec une grande gentillesse et sera regretté par l'ensemble du milieu associatif de la commune.

Kvinpetalo (4 rue du Bureau, 86410 Bouresse)

Du 24 au 28 octobre, stage pédagogique : Katalin Kováts, rédactrice de edukado.net et formatrice expérimentée d'enseignants d'espéranto animera un séminaire de 5 jours visant à mettre au point et à préparer concrètement des interventions dans le cadre des TAP/NAP dans les écoles élémentaires, ainsi que des ateliers dans des collèges et lycées. Niveau B2 nécessaire.

Renseignements : <http://kvinpetalo.org>

Le château de Grésillon (Saint-Martin d'Arcé, 49150 Baugé)

Du samedi 20 octobre 18 h au dimanche 2 novembre 2016 midi (dates à confirmer) AŬTUNE = AŬtuna TUmulta NEsto : Vacances communes pour enfants, familles, grands-parents. Cours et autres activités, programme pour les enfants.

Soir du 31 décembre : "Grésiveillon" de la St. Sylvestre - Fête de fin d'année (réveillon, bal costumé, ateliers) ou Fêtes de fin d'année, 5 jours de festivité : du mardi 30 décembre 2014 après-midi au dimanche 4 janvier midi 2015.

Renseignements et inscriptions : <http://www.gresillon.org>

Jeu concours JUNAJ ESPERANTISTOJ : liste des prix

1er prix : 3 ouvrages seront offerts. Un album de BD "Le secret des bois de Lascaux", de Thierry Félix et Philippe Bigotto, et sa traduction en espéranto par le Groupe Espérantiste Périgourdin "La sekreto de la arbaro de Lascaux", racontant la véritable découverte de la célèbre grotte, ainsi qu'un livre très joliment illustré "La tirano, la liutfaristo kaj la tempo", traduction par Ange Mateo d'une œuvre de Christian Grenier "Le tyran, le luthier et le temps".

2ème prix : 2 ouvrages à choisir parmi les 3 précédents.

3ème prix : 1 ouvrage à choisir parmi les 3 précédents.

4ème au 10ème prix : une brochure "Poŝamiko" (ami de poche), présentant l'espéranto en images, d'une valeur de 5 euros.

11ème au 20ème prix : une plaquette Aedis "Imagier", présentant également l'espéranto à l'aide d'images, d'une valeur de 3 euros.

Des timbres (oblitérés) du monde entier, reçus et collectés par UEA, l'organisation mondiale d'espéranto (le siège est à Rotterdam), accompagneront ces prix.

Des prix spéciaux pourront également être attribués pour les réponses reçues au stand du "Groupe Espérantiste Périgourdin" du Salon de la BD de Bassillac, jusqu'à la clôture du Salon, le dimanche 16 octobre.

KRUCVORTENIGMO

par Claude Labetaa

La grille ci-dessous se trouve également parmi d'autres sur notre site internet à l'adresse <http://esperanto-gep.asso.fr>. Une aide apparaît en cliquant sur "helpo".

Horizontale:

1. Malgranda.
4. La unua vorto, kiun oni diras dum renkontiĝo.
10. En ĉi tiu momento.
13. Agrabla por la vido.
15. Vin kaj min.
16. Artiklo.
17. Precipe.
18. Ekzemple kristnaska, paska...
19. Donas malagrablan senton.
20. Ej'.
21. Prefikso por fari denove.
24. La triono de ses.
25. Malmulte.
26. Ili povas agrable kompletigi manĝojn.
28. Voli.
29. Taksi la kulpon de iu.
(une apostrophe en fin de mot
indique l'élision du "o" final)

Vertikale:

1. Tia, ke oni povas fari.
2. Varma trinkaĵ'.
3. Prepozicio montranta movon, rilaton...
5. Ne nur sed...
6. Parolante pri viro, knabo...
7. Unuiĝintaj Nacioj.
8. Likvaĵo el olivo ekzemple.
9. Malkovri la mondon.
10. Maljes.
11. Interjekcio esprimanta retransviviĝon, finon de timo...
12. Nediskuteble, en maniero ne evitebla.
14. Grupetoj.
17. Belaj, agrablaj...
18. Iri tra la aero.
22. Duobla vokalo.
23. Profiti, ekhavi plezuron.
27. Malkonsentite.

DU DAGHESTAN AU PERIGORD

Entre Toulouse et Limoges, **Abduraĥman Junusov** (photo en première page) a passé 24 heures en notre compagnie. Journaliste originaire du Daghestan mais ayant exercé sa profession dans divers pays, espérantiste de longue date, Aĥman (c'est ainsi qu'il nous a proposé de l'appeler) a été accueilli dans l'après-midi du vendredi 24 juin à la gare routière de Brive.

Sur le trajet vers Bassillac, où il a passé la soirée et la nuit, nous lui avons proposé une visite de Lascaux II, qui l'a beaucoup intéressé.

Le lendemain matin, il profita de la partie administrative de notre assemblée générale pour préparer tranquillement ses prochains articles. Il s'est joint à nous pour le repas de midi puis, lors d'une conférence particulièrement appréciée, il nous a présenté son "pays de montagnes" (traduction de "Daghestan"), une des républiques de la fédération de Russie, sur le bord occidental de la mer Caspienne. Sa langue maternelle est le lacca (une des 40 à 70 langues pratiquées au Daghestan, selon que l'on compte ou non séparément les dialectes) mais il parle bien sûr le russe et, heureusement pour nous, l'espéranto. C'est Martine qui assura brillamment la traduction pour les débutants.

Nous avons ensuite conduit notre ami à La Coquille pour le confier au groupe du Limousin, avec lequel il poursuivait sa tournée en France.

Un grand merci à Aĥman pour sa gentillesse et sa simplicité, agrémentées de beaucoup d'humour.

JUNAJ ESPERANTISTOJ (jeunes espérantistes) notre jeu-concours pour la rentrée 2016

Le GEP organise un jeu-concours pour la rentrée scolaire 2016, jusqu'au Salon de la BD de Bassillac (14 au 16 octobre 2016).

Il s'agit de traduire en français 20 mots courants de l'espéranto et, afin de départager les ex æquo, de joindre un dessin, une photo ou un photomontage original sur le thème de l'espéranto et, de préférence, présenté en format A4.

Les prix à gagner sont des albums de BD et diverses brochures (liste page 11).

Les mots à traduire figurent sur la feuille de réponse, page suivante.

Ce concours sans prétention, dont le but est de faire connaître l'espéranto en Dordogne et - pourquoi pas ? - au-delà, est ouvert aux jeunes... sans limitation d'âge !

Le jury examinera avec bienveillance les réalisations des plus jeunes, qui peuvent bien sûr recevoir un peu d'aide. Veuillez nous contacter (05 53 54 49 71) si vous souhaitez que votre classe participe à ce jeu-concours ou si vous souhaitez une présentation bénévole de l'espéranto dans votre établissement scolaire.

Jeu-concours JUNAJ ESPERANTISTOJ : feuille de réponse

Cette feuille de réponse peut être photocopiée ou recopiée sur papier libre.

Attention ! Vos envois (réponse + dessin A4) devront nous parvenir avant le 14 octobre 2016 à l'adresse : Groupe Espérantiste Périgourdin, 17, rue Pierre Clostermann, 24330 Bassillac. Il sera également possible de remettre les réponses lors du Salon de la BD de Bassillac (14 au 16 octobre) directement au stand du Groupe Espérantiste Périgourdin. Le jury, composé par le GEP, se réunira à l'issue de ce salon.

Voici les 20 mots à traduire :

A) amiko B) paroli C) kato D) bela E) knabo F) trinki G) ĉevalo
H) malfacila I) fratino J) labori K) akvo L) malgranda M) libro N) ludi
O) hundo P) afabla Q) birdo R) lerni S) suno T) maljuna

Les traductions sont à retrouver dans la liste de 20 mots ci-dessous :

1) petit 2) soleil 3) apprendre 4) sœur 5) jouer 6) chien 7) oiseau
8) aimable 9) ami 10) chat 11) difficile 12) garçon 13) vieux 14) boire
15) parler 16) eau 17) beau 18) cheval 19) livre 20) travailler

Sur la feuille de réponse, associez la lettre et le numéro de la traduction.

Conseils : sachez que les noms se terminent par un "o", les adjectifs par un "a" et les verbes à l'infinitif par un "i". Le préfixe "mal" indique le contraire de ce qui suit.

La majorité des racines est d'origine latine mais la connaissance de l'anglais ou de l'allemand peut vous aider à trouver quelques mots.

Réponse au concours. Inscrive le numéro de la traduction après chaque lettre :

A) B) C) D) E)
F) G) H) I) J)
K) L) M) N) O)
P) Q) R) S) T)

NOM et Prénom :

Adresse :

Age : Adresse courriel (le cas échéant) :

Autorisation parentale pour les mineurs. Je, soussigné(e), responsable légal(e) de (NOM et Prénom de l'enfant), l'autorise à participer au jeu-concours "Junaj esperantistoj". Date :

NOM, Prénom et signature du responsable légal :

PENDUMITO PRI ABELOJ

far Françoise Prina kaj Claude Labetaa

Bientôt la rentrée ! Françoise (espérantiste et apicultrice) et Claude vous proposent de trouver 18 mots, en espéranto, relatifs aux abeilles.

L : Ili iras de floro al floro.

R : Ŝi demetas ĝis 2000 ovojn tage.

A : La domo de la abeloj.

M : Bongustega substanco fabrikata de la abeloj.

V : Substanco por konstrui.

N : Sukeroriĉa fluaĵo de floroj.

Ĉ : Sesflanka loĝejeto.

P : La abeloj transportas ĝin sur siaj kruroj.

V : Lia rolo estas fekundigi la reĝinon.

P : Rezinhave substanco kun multaj povoj.

L : Ĝi loĝas en ĉelo.

F : Ĝi portempe forigas la abelojn.

A : La profesiulo.

A : Grupego de abeloj.

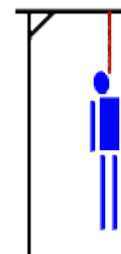
Z : Brui kiel abeloj.

Ĵ : Specifa manĝaĵo por la reĝinoj.

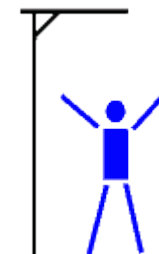
N : Baldaŭ plenkreska abelo.

P : La abeloj uzas ĝin por sin defendi.

Il vous manque quelques mots ? Si vous ne voulez pas attendre les solutions dans le prochain numéro, allez sur la page "jeux" de notre site internet... si vous ne craignez pas d'être pendu ! (adresse web en dernière page)

ou

?

UN ETE STUDIEUX

Neuf membres du Groupe Espérantiste Périgourdin ont participé fin juillet au congrès universel de Nitra (Slovaquie). Puis Martine et Max ont représenté le groupe à la conférence organisée par ILEI - les enseignants espérantistes - à Nyíregyháza (Hongrie). Voici quelques photos-souvenirs.

Voyage aller : rencontre, à Bratislava, entre espérantistes français, mexicains et allemands.

Nitra : l'ouverture officielle du 101ème Congrès de l'espéranto.

Journée libre le mercredi : un peu de tourisme avec trois amies japonaises.

L'occasion de rencontrer Adjévi Adjé, qui enseigne l'espéranto au Togo.

Nous sommes très fiers de poser en compagnie du créateur de l'espéranto !

Ouverture, par la suisse Mireille Grosjean, de la conférence de Nyíregyháza (Hongrie).

MISTERA TAGLIBRO

far Ange Mateo

Pluva dimanĉo. Mi do fine decidis ordigi la senordajn aĵojn, kolektitajn dum du jarcentoj en la subtegmento (oni antaŭe diris "grenejo") de mia domo. Mi efektive loĝas en la malnova domo de miaj geavoj. Mi neniam havis tempon por vere kaj plene esplori tiun lokon. En la vivo de ĉiu homo, necesas klopodi pri multaj aferetoj: oni do kutime prokrastas iujn agojn, kiuj ne ŝajnas gravaj.

Post kelkaj horoj, lacigita pro tiu longa kaj teda laboro, mi sidiĝis sur la ligna planko por iomete ripozi. Tiel mi trovis kofron, kiun mi neniam rimarkis. Ĝi ne estis videbla ĉar ĝi estis sub malnova tapiŝo kaj aliaj senutilaj aĵoj. Malgraŭ laceco sed puŝita de scivolo, mi decidis rigardi ene de la kaŝita kesto. Multajn altnivelajn librojn mi trovis, kiuj temis pri: la tempo, la fiziko (kaj interalie la kvantum-mekaniko), la funkciado kaj la povo de la cerbo... Kies tiuj libroj estis ? Ĉu unu el miaj prapatroj estis sciencisto? Mi neniam aŭdis pri iu scienculo sed mi konfesas mian nescion: mi malbone konas la tutan parencon, kiu sinsekve loĝis ĉi tie.

Mi formetis dekojn da polvaj libroj, kaj en la fundo de la kofro mi ekvidis notlibreton, kiu altiris mian atenton ĉar ĝi ne estis eldonita libro kiel la aliaj. Malfermita, oni povis facile vidi, ke temis pri taglibro. La teksto estis skribita mane sed nek nomo nek antaŭnomo figuris sur la kovrilo kaj ene de ĝi. Kiu skribis sur preskaŭ la ĉiujn paĝojn? Estis la supozata sciencisto aŭ alia parenco? Nur unu solvo por scii: atente legi la enigman libreton.

"Mi decidis rakonti skribe tiun eksperimenton, kiu absorbas tutan mian person jam de tre longa tempo, ĉar estas necese lasi ateston pri tiu scienca afero. La startpunkto estis la teorio de relativeco de Alberto Ejnŝtejno kaj la mensa eksperimento kun kato de Ervin Ŝredinger pri la kvantummekaniko.

[...] Mi ne detalos miajn cerbumadojn kaj la sciencajn hipotezojn, kiujn mi konceptis. Iu malprudenta homo aŭ eĉ frenezulo povus efektive uzi tion por malicaj agoj, kiuj definitive ŝanĝus la tutan mondon kaj ankaŭ la venontan tempon. Ĉio estus radikale aliformita. Tio, kio min interesas, estas atesti tiun tute novan aventuron en la homa kaj scienca historio."

Kia estis tiu eksperimento? Ĉu la skribinto malkovris iun sciencajn fenomenon? Kial mi ne konas tiun parencon scienculon? Dekoj da demandoj interpuŝiĝis en mia kapo... Mi devis do daŭrigi la suspensan legadon por ekscii plu.

[...] "Por paroli rekte kaj sincere, temas pri la tempa vojaĝo. Jes ja! Ne estas ŝerco aŭ malbona mistifiko por ridi. Estas grava afero. Jes, mi malkovris kiel vojaĝi al la estinteco : vere atingebla la pasinteco estas... Oni ne bezonas

elektrajn aparatojn aŭ komplikajn instrumentojn. Sen detali: oni devas uzi la cerbon, apartajn spiradojn, mensajn teknikojn kaj iun substancon, kiu ebligas staton de ŝanĝita konscio.

[...] Mi do komencis la unuan eksperimenton en mia dormoĉambro, kaj post kelkaj monatoj, mi trafis vojaĝi nur je kelkaj sekundoj malantaŭen. Kelkaj sekundoj estas nenio por ĉiu homo sed kia grandega sukceso por la scienco! Mi tiam sciis, ke mia projekto estas principe farebla kaj ekde tiu momento, mi ne plu eliris el la ĉambro. Entreprene de servoj alportis al mi manĝaĵon, kaj mi malmulte dormis, tute absorbita de mia tasko.

[...] Tiu furioza laboro celis nur unu aferon: atingi la jaron 1905. Kial tiu dato? Iuj pensos, ke mi volas interparoli kun la fama verkisto Julio Vern (unu el la kreintoj de la ĝenro "sciencfikcio"), aliaj aludos la unuan kongreson de esperanto en Bulonjo-ĉe-Maró (kaj aparte renkonti L.L. Zamenhof!). Jes, probable. Sed mi ĉefe volas trapasi la tempon por kun ŝi konatiĝi. Tio certe ŝajnas stranga. Sendube. Enamiĝi al iu virino, kiu mortis jam de longa tempo, nur leginte ŝian verkon, ĉu vere? Ĉu eble? Mi ne scias, kiel klarigi tion. Malgraŭ la plej granda volo, oni ne povas estri siajn sentojn...

En 1905, ŝi estas 29-jaraĝa, kaj ne ankoraŭ skribis la libron, kiun mi atente kaj rave legis: "Pensoj de libera virino". Ŝia nomo estas Lidja Marteno. Lidja. Antaŭnomo, kiu sonas en mia buŝo, kiel promeso. Kia promeso? Mi ne scias, mi nur scias, ke renkonti ŝin por mi, estas devige. Mi neniam spertis tian flamon bruli ene de mi. Iom post iom, ŝi fariĝis obsedanta kaj neatingebla ideo.

[...] Mi tiam estis freŝbakita (kun alta diplomo) de la fizikuniversitato de Parizo, kaj mi daŭrigis miajn studojn kun la neŭrologio, la psikologio kaj iuj paranormalaj sciencoj. Sed mi neniam forgesis mian celon, tute male!

[...] Mi povas nun salti je kelkaj horoj malantaŭen. Mi pensas, ke la tasko proksimiĝas al la fino. Mi devas do ankoraŭ poluri miajn agordojn por prepari la finan vojaĝon. Mi tutkore esperas, ke nia renkontiĝo estos ebla. Sed kio okazos poste? Ĉu ŝi kunsentos ion kun mi? Mi povas direkti fizikan kaj mensan eksperimenton sed pri la amaj emocioj, estas alia afero! Mi sendube riskas mian vivon sed mi perceptas, ke tiu virino kaj mi estas ligitaj per nevidebla kaj nedifinebla fadeno, malgraŭ la profundegaĵoj de la jaroj, kiuj disigas nin.

[...] Mi malfeliĉe havas alian gravan problemon: en tiu vojaĝo, mankas al mi la precizeco. Mi ne scias ekzakte, kiam mi alvenos, ĉu mi trafos mian celatan jaron? Mi ŝajne ne povas alveni antaŭ tiu dato (mi kolizias kontraŭ netransirebla limo). Kaj krome, alveni post 1905 signifus, ke Lidja estus edziniĝinta kun tiu aĉa viro, kiun ŝi priskribis en sia aŭtobiografia rakonto. Se mi povus ŝanĝi ŝian sorton, kaj tiel eviti tiom da suferoj! Mi do esperas iomete esti bonŝanca... La kubo estas ĵetitaj! Morgaŭ estos la taŭga tago: ek al la estinteco!"

Kia stranga taglibro! Ĉu oni povas kredi tiun ekstravagancan rakonton? La tempaj vojaĝoj ne ekzistas, estas neeble! Arangante ĉiujn librojn en la kofro, mi ekvidis etan foton en angulo. Oni vidis gravmienen viron antaŭ pordego de Scienca Universitato... Ĉu li estas la scienculo, kiu skribis la taglibron? Strange. Ni imagu, kiel mensa ekzercado, ke la rakonto estas vera, kaj ke li sukcesis. Sed kiel kontroli tion? Mi subite pensis unue pri la libro de Lidja kaj poste pri la Universala Kongreso de esperanto. Necesas kontroli ĉu oni povas trovi ŝian verkon. Alia ebla kontrolado: laŭ la diroj de la taglibro, li sendube iris al Bulonjo-ĉe-Maró por tiu grava okazo.

Mi rapidis al mia komputilo por serĉi tiujn informojn. Sed kia elreviĝo! Mi trovis neniun libron de Lidja Marteno. Kaj neniun libron kun la titolo "Pensoj de libera virino"... La trovita libro de la kofro ne probable estas taglibro sed simple fikcia rakonto. Sed... Ej! Kia stultulo! Mi forgesis ion: se la sciencisto sukcesis sian tempan transiron, li do renkontis Lidjan, kiu eble ne edziniĝis, kaj konsekvence, ŝi ne rakontis tiun gravan eraron de sia vivo en libro...

Mi do serĉis fotojn pri la ĉefevento de 1905 por ĉiuj esperantistoj: la esperanta kongreso de Bulonjo-ĉe-Maró. Mi rapide trovis interrete belan foton kun ĉiuj partoprenantoj. Mi grandigis la bildon sur la ekrano kaj atente esploris ĝin... Jen! Mi vidis lin: la saman viron, kiu estis antaŭ la universitato sur la foto de la kofro. Mi apenaŭ rekonis lin ĉar li estis pli aĝa kun diskretaj lipharoj, kaj vestita per bela kostumo. Sed la belega surprizo estis vidi elegantan virinon kun la rideta scienculo, kaj krome ili tre apude tenis sin reciproke per la brakoj...

- - -

Omaĝe al la vojaĝintoj, kiuj jam trapasis la tempajn vojojn ofte malrektajn: Richard Matheson, "Le jeune homme, la mort et le temps", Ray Bradbury, "Un coup de tonnerre", René Barjavel, "Le voyageur imprudent", H.G. Wells, "La machine à explorer le temps", Poul Anserson, "La patrouille du temps", Christian Grenier "L'éternité, mon amour!" ktp, dankon al ili!

Oni povas france kaj esperante legi tempan rakonteton de Christian Grenier tie: http://www.noosphere.com/grenier/Duo.asp?qs_duo=1